

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Obdo/13/2024
Identifikačné číslo spisu:	1323206947
Dátum vydania rozhodnutia:	30.10.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivica Čelková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1323206947.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Praženkovej a členiek senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a JUDr. Ivicy Čelkovej, vo veci navrhovateľa Poľnohospodárske výrobné družstvo, so sídlom Mlynská ulica, 900 84 Báhoň, IČO: 35 753 994, zastúpeného advokátskou kanceláriou Bohunický & Co s.r.o., Lermontova 16, 811 05 Bratislava, IČO: 47 876 034, proti odporcovi 1/ Obec Báhoň, SNP 65, 900 84 Báhoň, IČO: 00 304 654, zastúpeného JUDr. Ondrej Beracka, advokát Jabložova 22, 900 29 Nová Dedinka a odporcovi 2/ GrandFarm s.r.o., M.R.Štefánika 278/18, 900 82 Blatné, IČO: 53 941 489, o návrhu navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia, konajúc o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Cob/3/2024-127 zo dňa 23. februára 2024, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Odporcovi 1/ a odporcovi 2/ p r i z n á v a voči navrhovateľovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava III, ako súd prvej inštancie, uznesením č. k. 71Cb/72/2023-50 zo dňa 13. decembra 2023, výrokom I. návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a výrokom II. odporcovi 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Z odôvodnenia súdu prvej inštancie vyplýva, že navrhovateľ sa domáhal vydania neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil odporcovi 1/ povinnosť zverejniť v Centrálnom registri zmlúv vedenom Úradom vlády Slovenskej republiky spôsobom podľa ustanovení § 5a zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií), Zmluvu o nájme poľnohospodárskych pozemkov pri prevádzke podniku, ktorá bola medzi odporcom 1/ a navrhovateľom uzavretá v obchodnej verejnej súťaži vyhlásenej odporcom 1/ dňa 29.09.2023, a to v znení návrhu nájomnej zmluvy o nájme poľnohospodárskych pozemkov pri

prevádzke podniku, ktorý navrhovateľ do obchodnej verejnej súťaže predložil, a ktorý odporca 1/ v obchodnej verejnej súťaži ako najvhodnejší vybral a písomne prijal listom zo dňa 24.10.2023. Druhým a tretím výrokom žiadal, aby odporcom 1/, 2/ bola uložená povinnosť zdržať sa akýchkoľvek právnych a faktických úkonov obmedzujúcich a/alebo smerujúcich k obmedzeniu navrhovateľa v užívaní presne špecifikovaných poľnohospodárskych pozemkov, a zároveň znášať ich užívanie navrhovateľom.

3. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia súd prvej inštancie posúdil podľa § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2 a § 326 ods. 1, 2 CSP a ustálil, že navrhovateľ neosvedčil potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami sporu, a to uložením povinnosti odporcovi 1/ zverejniť predmetnú nájomnú zmluvu uzavretú medzi navrhovateľom a odporcom 1/ v obchodnej verejnej súťaži v Centrálnom registri zmlúv a uložením povinností odporcom 1/ a 2/ zdržať sa úkonov obmedzujúcich navrhovateľa v užívaní predmetných pozemkov, ako aj znášať ich užívanie navrhovateľom. Dospel k záveru, že nie je osvedčený základný zákonný predpoklad pre nariadenie neodkladného opatrenia, a tým je bezodkladnosť úpravy pomerov medzi sporovými stranami. Neodkladné opatrenie je výnimočným prostriedkom súdnej ochrany v skrátanom konaní, kedy súd vychádza výlučne z tvrdení a dôkazov prezentovaných navrhovateľom. Navrhovateľ poukázal na to, že jeho návrh v obchodnej verejnej súťaži (na uzavretie nájomnej zmluvy) nebol totožný s tým, ktorý mu obec (odporca 1/) zaslala na podpis po tom, čo mu oznámila, že bol v tejto súťaži úspešný. Podľa súdu prvej inštancie navrhovateľ neuviedol, v čom konkrétne sa tieto dva návrhy na uzavretie nájomnej zmluvy odlišovali, teda či išlo o len drobné úpravy alebo práve naopak o podstatné zmeny, ktoré by pre neho znamenali napr. zvýšené náklady na užívanie pozemkov alebo boli iným spôsobom pre navrhovateľa neakceptovateľné z dôležitých dôvodov. Bez uvedenia týchto dôvodov súdu nebolo zrejmé, prečo navrhovateľ odmietol uzavrieť zaslanú nájomnú zmluvu, čiže aké konkrétne dôvody ho k tomu viedli. Ani z doložených listinných dôkazov nebolo súdu zrejmé, kedy bol navrhovateľovi doručený list obce zo dňa 26.10.2023, v ktorom ho vyzvala na zaslanie podpísaného návrhu zmluvy v lehote 7 dní. Taktiež z nich nevyplývalo, či navrhovateľ túto lehotu dodržal, keď obci listom zo dňa 08.11.2023 zaslal svoj nesúhlas s predloženým návrhom zmluvy na podpis z dôvodu, že tento nebol totožný s pôvodným návrhom navrhovateľa zaslaným do verejnej súťaže. Vzhľadom na chýbajúce podrobnejšie zdôvodnenie konania navrhovateľa vo vzťahu k odmietnutiu podpísať návrh nájomnej zmluvy a nepreukázanie dodržania stanovených lehôt, súd prvej inštancie nemal za osvedčené, že navrhovaná úprava pomerov medzi stranami sporu neznesie odklad, resp. že by nevydaním neodkladného opatrenia došlo k závažnému porušeniu práv a oprávnených záujmov subjektov konania, či tretích strán, alebo že by mohla vzniknúť škoda v značnom rozsahu. Navrhovateľ síce v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia tvrdil, že jeho postavenie bude ohrozené, keď dôjde od 01.01.2024 k neoprávnenému zásahu do jeho užívateľských práv k poľnohospodárskym pozemkom zo strany odporcu 2/. Taktiež sa odvoláva na nutnosť vopred nakúpiť osivo, hnojivo a pod., ako aj na obavu, že by mohlo dôjsť k zmareniu potrebných investícií a vzniku škody v procese poľnohospodárskej výroby. Uvedené tvrdenia navrhovateľa podľa názoru súdu prvej inštancie majú len charakter obáv a predpokladov, ktoré sami o sebe nemôžu byť relevantným dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko toto by predstavovalo výrazný a časovo neobmedzený zásah do práv a oprávnených záujmov odporcov. Tieto obavy neboli konkretizované takým spôsobom, ktorý by odôvodňoval reálnu potrebu bezodkladnej úpravy pomerom medzi stranami sporu, napr. vyčíslením vzniku škody značného rozsahu, ktorá by mohla navrhovateľovi vzniknúť konaním odporcov, či uvedením rozsahu a druhu investícií v prospech navrhovateľa, ktoré by mohli byť zmarené a podobne. Tvrdenia navrhovateľa o ohrození jeho postavenia majú v tomto ohľade generalizujúci charakter a súd prvej inštancie nemal za osvedčené, že konanie odporcov výrazným spôsobom porušuje jeho práva, a tým vyvoláva potrebu v skrátenej lehote bezodkladne upraviť pomery medzi sporovými stranami, resp. že je spôsobilé reálne prívodiť navrhovateľovi značnú ujmu. V danom prípade nebolo preukázané splnenie zákonných podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia, a preto súd prvej inštancie návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu zamietol.

4. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal včas odvolanie navrhovateľ, o ktorom Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozhodol uznesením č. k. 2Cob/3/2024-127 zo dňa 23. februára 2024 tak, že uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil a odporcom 1/ a 2/ priznal voči navrhovateľovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

5. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie skonštatoval, že neboli splnené zákonné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, keďže nebol hodnoverne osvedčený nárok navrhovateľa a ani potreba bezodkladnej úpravy pomerov formou nariadenia neodkladného opatrenia. V konaní pred súdom prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu nebola preukázaná a dostatočne osvedčená existencia zmluvného vzťahu medzi navrhovateľom a odporcom 1/, kde sa vyžaduje presvedčivosť návrhu, ako aj hodnoverné osvedčenie všetkých relevantných predpokladov. Z doložených listinných dôkazov nie je zrejmé, kedy bol navrhovateľovi doručený list obce zo dňa 26.10.2023, v ktorom ho obec vyzvala na zaslanie podpísaného návrhu zmluvy v lehote 7 dní, a teda či vôbec následne navrhovateľ túto lehotu 7 dní dodržal. Navrhovateľ listom zo dňa 08.11.2023 zaslal svoj nesúhlas s predloženým návrhom zmluvy na podpis z dôvodu, že tento nebol totožný s pôvodným návrhom navrhovateľa zaslaným do obchodnej verejnej súťaže. Navrhovateľ podrobnejšie nezdôvodnil svoje konanie s odmietnutím podpísať návrh nájomnej zmluvy a predovšetkým nepreukázal dodržanie stanovených lehôt, preto súd nemal za osvedčený samotný nárok, z ktorého odvodzuje žalobca navrhovanú úpravu pomerov medzi stranami sporu.

6. K odvolacej námietke, že súd prvej inštancie sa vôbec nemal zaoberať otázkou, kedy bol navrhovateľovi doručený návrh zmluvy odporcu 1/ na podpis, a či navrhovateľ dodržal lehotu stanovenú odporcom 1/ na podpísanie návrhu zmluvy odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie postupoval správne, ak sa uvedenými skutočnosťami zaoberal práve z dôvodu preukázania samotného vzniku nároku, a teda preukázania vzniku zmluvného vzťahu medzi navrhovateľom a odporcom 2/ od 01.01.2024, ktorému mala byť neodkladným opatrením poskytnutá súdom ochrana. V súvislosti s vyhodnotením potreby bezodkladne upraviť pomery medzi procesnými stranami súd správne skúmal splnenie predpokladov na nariadenie neodkladného opatrenia, vrátane osvedčenia dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a dospel k záveru, že navrhovateľ potrebu nariadenia neodkladného opatrenia dostatočne hodnoverne neosvedčil, nakoľko návrh obsahuje len jeho subjektívne tvrdenia, bez konkrétneho dôkazného preukázania.

7. Odvolací súd sa zhodne so súdom prvej inštancie zaoberal aj potrebou bezodkladnej úpravy pomerov a jej osvedčením v návrhu navrhovateľa. Navrhovateľ svoj návrh vo svojej podstate odôvodnil iba tým, že nevydaním neodkladného opatrenia by mu hrozila bezprostredná ujma, spočívajúca v zmarení potrebných investícií a vzniku škody v procese poľnohospodárskej výroby. Tieto obavy navrhovateľ nijako nekonkretizoval, teda takým spôsobom, ktorý by odôvodňoval reálnu potrebu bezodkladnej úpravy pomerom medzi stranami sporu, napr. vyčíslením vzniku škody značného rozsahu, ktorá by mohla navrhovateľovi vzniknúť konaním odporcov, či uvedením rozsahu a druhu investícií v prospech navrhovateľa, ktoré by mohli byť zmarené a podobne. Tvrdenia navrhovateľa o ohrození jeho postavenia ani odvolací súd nepovažoval za osvedčené, navrhovateľ relevantne neodôvodnil opodstatnenosť a naliehavosť ochrany ním tvrdeného nároku. V prípade nariadenia neodkladného opatrenia by nastal stav, ktorý by nezodpovedal primeranosti zásahu do práv, keďže by bol súdnym rozhodnutím chránený nárok, ktorý nie je osvedčený. Odvolací súd preto súhlasí so záverom súdu prvej inštancie, že nárok navrhovateľa nebol pre potreby nariadenia neodkladného opatrenia dostatočne preukázaný a navrhovateľom produkované dôkazy a tvrdenia nie je možné z objektívneho hľadiska vyhodnotiť ako dostatočné vo vzťahu k nariadeniu neodkladného opatrenia, ktorým sa navrhovateľ domáha voči odporcom uloženia povinnosti.

8. Odvolací súd ďalej uviedol, že tvrdenia navrhovateľa uvádzané v odvolaní neodôvodňujú záver o potrebe nariadenia neodkladného opatrenia. Súd prvej inštancie sa v napadnutom rozhodnutí riadne a presvedčivo vysporiadal s podstatnými skutočnosťami významnými vo vzťahu k návrhu navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia a odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá diktii ustanovenia § 220 ods. 2 v spojení s § 234 ods. 2 CSP. Odvolací súd preto skonštatoval neopodstatnenosť odvolacej námietky navrhovateľa o nepreskúmateľnosti odvolaním dotknutého uznesenia. Samotná okolnosť nestotožnenia sa strany sporu s rozhodnutím súdu nezakladá bez ďalšieho nedostatočnosť odôvodnenia súdneho rozhodnutia, a to obzvlášť v prípade, keď samotný navrhovateľ svoje tvrdenie v odvolaní, že závery súdu prvej inštancie pôsobia abstraktne a tendenčne, nepodložil žiadnymi konkrétnymi skutočnosťami, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako naplňajúce znaky zmätočnosti a

nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie.

9. O nároku na náhradu trov konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a s § 262 ods. 1 CSP tak, že odporcom 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov konania o nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu, keďže boli v odvolacom konaní plne úspešní.

10. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal v zákonnej lehote dovolanie navrhovateľ (ďalej aj len „dovolateľ“), prípustnosť ktorého odôvodnil § 420 písm. f) CSP a navrhol dovolaciemu súdu, aby napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zmenil a nariadil neodkladné opatrenie v zmysle návrhu alebo napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

11. V odôvodnení dovolania uviedol, že zo strany odvolacieho súdu došlo k znemožneniu uskutočnenia odporcovi (správne má byť uvedené navrhovateľovi - pozn. dovolacieho súdu) patriacich procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podľa dovolateľa neboli dodržané zákonné náležitosti v zmysle § 393 ods. 2 CSP. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/98/2017 zo dňa 31.01.2019, ako aj rozhodnutia Ústavného súdu SR vo vzťahu k riadnemu odôvodneniu súdneho rozhodnutia (napr. IV. ÚS 14/07, III. ÚS 107/07, I. ÚS 243/07, I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08). Navrhovateľ považuje odôvodnenie uznesenia súdom prvej inštancie v celom rozsahu za nepreskúmateľné. Odvolací súd (a pred ním aj súd prvej inštancie) podľa neho svoje rozhodnutie riadne neodôvodnil, nevysporiadal sa so všetkými relevantnými skutočnosťami, ktoré navrhovateľ v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 01.12.2023, ale aj v odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie zo dňa 22.12.2023 skutkovo a právne podrobne zdôvodnil. Odvolací súd vôbec nehodnotil podstatné tvrdenia, dôkazy a argumenty, na ktorých žalobca postavil odôvodnenie návrhu a odvolania. Uvedené nedostatky podľa navrhovateľa znižujú presvedčivosť rozhodnutia a predstavujú porušenie práva na spravodlivý proces v podobe nepreskúmateľnosti rozhodnutia.

12. Dovolateľ namietal, že odvolací súd nevysvetlil, svoje tvrdenie, že nebola preukázaná a dostatočne osvedčená existencia zmluvného vzťahu medzi navrhovateľom a odporcom 1/ a len stručne uviedol, že mal v tejto veci zhodný názor so súdom prvej inštancie. Podľa navrhovateľa boli súdu prvej inštancie z jeho strany predložené dôkazy preukazujúce vznik zmluvného vzťahu medzi navrhovateľom a odporcom 1/, ktoré súd prvej inštancie ignoroval. Odvolací súd nekriticky prebral závery súdu prvej inštancie bez toho, aby vysvetlil, v čom sa navrhovateľ mylí. Obec ako vyhlasovateľ verejnej súťaže nebola oprávnená meniť návrhy zmluvy, ani predložiť nový návrh zmluvy a ani uzavrieť nájomnú zmluvu s rovnakým predmetom nájmu s druhým uchádzačom v poradí. Odvolací súd podľa dovolateľa uviedol nepravdivé tvrdenie, že navrhovateľ podrobnejšie nezdôvodnil svoje konanie s odmietnutím podpísať návrh nájomnej zmluvy.

13. Dovolateľ ďalej namietal, že odvolací súd nedostatočne odôvodnil aj ním tvrdenú neprimeranosť neodkladného opatrenia a navrhovateľ je presvedčeným, že nariadením neodkladného opatrenia by nedošlo k neprimeranému zásahu do vlastníckeho práva odporcu 1/ a práv odporcu 2/.

14. Navrhovateľ zároveň navrhol odklad právoplatnosti napadnutého uznesenia v zmysle § 444 ods. 2 CSP, nakoľko na jeho strane existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

15. Odporca 1/ vo vyjadrení k dovolaniu navrhovateľa uviedol, že považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu za dostatočne odôvodnené, konajúce súdy dali odpovede na základné otázky spojené s týmto konaním, zaoberali sa otázkou existencie zmluvného vzťahu medzi navrhovateľom a odporcom 1/ a pre jeho neexistenciu uviedli aj svoje argumenty. Navrhovateľ predmetné pozemky užíva naďalej a nateraz nie je rušený zásahom odporcov a ani tretej osoby. Navrhovateľ neuviedol a ani nešpecifikoval situáciu, ktorá by odôvodňovala prijatie záveru, že právo navrhovateľa na spravodlivý proces bolo porušené. Odporca 1/ navrhol dovolaciemu súdu dovolanie navrhovateľa ako nedôvodné zamietnuť.

16. Odporca 2/ dovolanie navrhovateľa žiadal zamietnuť. Rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie považuje za správne, dostatočne odôvodnené, zrozumiteľné a preskúmateľné. Poukázal na bod 16. a 17. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. Navrhovateľ neuzatvoril s odporcom 1/ nájomnú zmluvu. Z predložených listín je zrejmé, že prejav odporcu 1/ nesmeroval k bezpodmienečnému uzatvoreniu navrhovateľom predloženej zmluvy. Odvolací súd správne skonštatoval, že neboli splnené zákonné predpoklady na vydanie neodkladného opatrenia, ktorého vydania sa domáhal navrhovateľ. Odporca 2/ nesúhlasil ani s tvrdením navrhovateľa, že existujú dôvody hodné osobitného zreteľa na odklad právoplatnosti podľa § 444 ods. 2 CSP.

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „dovolací súd“ alebo aj „najvyšší súd SR“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v dovolacom konaní v zmysle § 429 ods. 1 CSP advokátom, skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, pričom dospel k záveru, že dovolanie navrhovateľa je potrebné odmietnuť.

18. Najvyšší súd z obsahu dovolania zistil, že dovolateľ namietal porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP, ktoré malo spočívať v nesprávnom procesnom postupe takej v miere, ktorá znemožnila, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva. Dovolateľ v rámci tohto dôvodu namietol, že napadnuté uznesenie nespĺňa základné atribúty odôvodnenia uznesenia. Je nedostatočné, neudržateľné a odôvodnenie je všeobecné. Namietal, že odvolací súd ustálil, že navrhovateľ dostatočne neosvedčil ním tvrdené skutočnosti a zároveň, že sa vôbec nevysporiadal s argumentáciou navrhovateľa, tak v návrhu ako ani v odvolaní.

19. Dovolací súd sa v prvom rade zaoberal otázkou prípustnosti dovolania podaného navrhovateľom.

20. Podľa § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Uvedené znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

21. Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, pokiaľ trpí niektorou z procesných väd konania vymenovaných v písm. a) až f) predmetného ustanovenia (zakotvujúce tzv. vady zmätočnosti).

22. Podľa § 420 písm. f) CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

23. Podľa § 431 ods. 1, 2 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie v čom spočíva táto vada.

24. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až § 435 CSP), a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté, rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní.

25. Pre naplnenie prípustnosti dovolania dovolateľom vymedzeného dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP (vychádzajúc z obsahu dovolania) je okrem skutočnosti, že dovolanie smeruje voči rozhodnutiu, voči ktorému je podľa § 420 CSP prípustné podať dovolanie, t.j. či smeruje voči rozhodnutiu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, nevyhnutné kumulatívne splnenie troch zákonných znakov naplnenia tohto dovolacieho dôvodu (ktorých existencia zároveň zakladá aj

prípustnosť dovolania): 1) nesprávny procesný postup súdu, 2) tento nesprávny procesný postup znemožnil strane sporu realizovať jej patriace procesné práva, súčasne 3) intenzita tohto zásahu dosahovala takú mieru, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

26. Dovolací súd sa prioritne zaoberal otázkou, či dovolanie smeruje voči rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie v zmysle § 420 CSP podať prípustné. Pri riešení tejto otázky, teda otázky, či predmetné dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vo veci samej alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, vychádzal z toho, že dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, bolo vydané v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

27. Najvyšší súd z už ustálenej rozhodovacej praxe konštatuje, že ak je dovolaním podľa § 420 CSP napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a) až f) CSP následne irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade (v danom prípade k vade podľa § 420 písm. f) CSP) došlo, alebo nedošlo. Najvyšší súd sa preto prioritne zaoberal prípustnosťou dovolania z pohľadu toho, proti akému rozhodnutiu dovolanie smeruje.

28. Najvyšší súd už v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/236/2016 (publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 19/2017) uviedol, že základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

29. Rozhodnutím vo veci samej je meritórne rozhodnutie. Rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej je rozsudok, ktorým odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie buď potvrdzuje, alebo mení. Rozhodnutie vo veci samej je preto také rozhodnutie, v ktorom sa súd zaoberá nárokom, ktorý strany uplatnili. Charakteristickým znakom pre rozhodnutie vo veci samej je, že zakladá prekážku veci rozhodnutej (§ 230 CSP), na rozdiel od rozhodnutia nemeritórneho, ktoré takéto účinky nemá.

30. Z ustálenej judikatúry najvyššieho súdu vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o neodkladnom opatrení, ktoré má charakter rozhodnutia vo veci samej, je prípustné dovolanie podľa § 420 CSP (pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obdo/66/2017 zo dňa 19. júna 2018 uverejnené tiež v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 76/2018). K tomu záveru dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky už v rozhodnutí zo dňa 14. júna 2017 sp. zn. 8Cdo/83/2017, v ktorom uviedol, že rozhodnutie o neodkladnom opatrení má povahu rozhodnutia vo veci samej vtedy, ak samotné neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Taktiež v uznesení sp. zn. 3Cdo/157/2017 zo dňa 11. októbra 2017, uverejneného tiež v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 21/2018, dovolací súd vyslovil, že dovolanie nie je podľa § 420 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia na základe takého návrhu, spolu s ktorým, prípadne po podaní, ktorého bola podaná nadväzujúca žaloba.

31. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má teda povahu rozhodnutia vo veci samej vtedy, ak samotné neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Takáto situácia môže nastať v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podaného po skončení konania (pri splnení podmienok § 325 ods. 1 CSP). Rovnako v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podaného pred začatím konania, na ktoré nenadväzuje žaloba podľa § 336 ods. 1 CSP, konanie končí rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a konzumuje vec samu (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28. marca 2019 sp. zn. 5Cdo/154/2018). V iných prípadoch je vždy len návrhom, ktorý nezodpovedá návrhu vo veci samej.

32. O rozhodnutie, ktorým sa konanie končí by išlo v prípade, ak by súd musel vec skončiť procesne (pre existenciu prekážky vecného prejednávania odôvodňujúcej zastavenie konania alebo odmietnutie podania) bez toho, aby vec (meritórne) prejednal.

33. V predmetnej veci sa podľa názoru dovolacieho súdu nejedná ani o jeden z vyššie uvedených prípadov. Rozhodnutie odvolacieho súdu napadnuté dovolaním nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí.

34. Navrhovateľ sa návrhom domáhal nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil odporcovi 1/ povinnosť zverejniť v Centrálnom registri zmlúv vedenom Úradom vlády Slovenskej republiky spôsobom podľa ustanovení § 5a zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií), Zmluvu o nájme poľnohospodárskych pozemkov pri prevádzke podniku, ktorá bola medzi odporcom 1/ a navrhovateľom uzavretá v obchodnej verejnej súťaži vyhlásenej odporcom 1/ dňa 29.09.2023, a to v znení návrhu nájomnej zmluvy o nájme poľnohospodárskych pozemkov pri prevádzke podniku, ktorý žalobca do obchodnej verejnej súťaže predložil a ktorý odporca 1/ v obchodnej verejnej súťaži ako najvhodnejší vybral, a ktorý písomne prijal listom zo dňa 24.10.2023. Druhým a tretím výrokom žiadal, aby odporcom 1/, 2/ bola uložená povinnosť zdržať sa akýchkoľvek právnych a faktických úkonov obmedzujúcich a/alebo smerujúcich k obmedzeniu navrhovateľa v užívaní presne špecifikovaných poľnohospodárskych pozemkov a zároveň znášať ich užívanie navrhovateľom. V podanom odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie navrhovateľ uviedol, že na prvom výroku ďalej netrvá.

35. Podľa názoru dovolacieho súdu v danom prípade navrhované neodkladné opatrenie nekonzumuje vec samu, nakoľko ním nemožno trvalo upraviť pomery medzi stranami sporu tak, aby došlo k usporiadaniu vzťahov vyplývajúcich z tvrdeného nájomného vzťahu, kedy je sporné, či vznikol zmluvný vzťah z titulu nájomnej zmluvy medzi navrhovateľom ako nájomcom a odporcom 1/ ako prenajímateľom. Medzi stranami je sporné, či navrhovateľ splnil podmienky vyhlásenej súťaže, nakoľko odporca 1/ ako vyhlasovateľ verejnej súťaže vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa tieto skutočnosti namietol/poprel. Existencia zmluvného vzťahu medzi navrhovateľom a odporcom 1/ je sporná, pričom návrh na nariadenie neodkladného opatrenia túto spornosť neodstráni a pomery medzi účastníkmi tohto konania trvalo neupraví, pričom na ich úpravu by bolo potrebné viesť ešte konanie o veci samej. Bez existencie meritorneho rozhodnutia by nemalo takéto neodkladné opatrenie zmysel, teda vec samu nekonzumuje. Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré dovolateľ napadol dovolaním, teda nemá povahu rozhodnutia vo veci samej.

36. Z vyššie uvedeného vyplýva, že nie je splnená základná podmienka prípustnosti dovolania navrhovateľa podľa § 420 písm. f) CSP, a to smerovanie dovolania voči rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie možné podať (viď obdobne aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Obdo/40/2024 z 30. januára 2025, ktoré bolo podrobené na základe ústavnej sťažnosti posudzovaniu Ústavným súdom Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. IV. ÚS 265/2025 zo dňa 27. mája 2025). Nedostatok tejto podmienky je dôvodom pre odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. c) CSP.

37. Najvyšší súd nezistil ani dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by opodstatňovali odklad právoplatnosti napadnutého rozhodnutia (§ 444 ods. 2 CSP) navrhovaný dovolateľom, preto tomuto návrhu nevyhovel. V súlade s ustálenou rozhodovacou praxou o tom najvyšší súd nevydal samostatné rozhodnutie.

38. Vzhľadom k tomu, že rozhodnutie nesmeruje voči rozhodnutiu proti, ktorému je podať dovolanie prípustné, je z hľadiska prípustnosti dovolania už irelevantné, či uvedené rozhodnutie alebo konanie, ktoré mu predchádzalo obsahuje vady zmätočnosti, konkrétne v danom prípade vytknutú vadu podľa § 420 písm. f) CSP. V danom prípade však napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu ani dovolateľom vytknutú vadu zmätočnosti nemá. Vzhľadom na konštatáciu nesplnenia prvotného predpokladu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, dovolací súd len stručne uvádza, že z obsahu rozhodnutia odvolacieho súdu je zrejmé, že k naplneniu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP v navrhovateľom tvrdenom nedostatku dôvodov rozhodnutia odvolacieho súdu a naplneniu porušenia práva na spravodlivý súdny proces (a tým i k prípustnosti dovolania z toho dôvodu), nedošlo. Ak by sa aj rozhodnutie javilo stručnejšie v niektorých reakciách odvolacieho súdu na námietky a tvrdenia

navrhovateľa a odporcov, nemožno konštatovať, že by táto stručnosť v danom prípade dosiahla intenzitu porušenia práva na spravodlivý súdny proces. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa (viď sp. zn. 3Cdo/4/2019 zo dňa 13. júna 2019).

39. V tejto súvislosti dovolací súd v zhode s už vyjadreným názorom v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/4/2019 zo dňa 13. júna 2019 uvádza, že z právnej úpravy neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky relevantné skutkové okolnosti a pri ich zisťovaní nemusí dodržať formálny postup, ktorý sa inak vyžaduje pri dokazovaní. Postačuje, ak sú aspoň osvedčené základné skutočnosti potrebné na záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, a tiež dôvodnosť obavy, že bude ohrozená exekúcia. Úvaha o tom, či sú tieto predpoklady dané, je na súde rozhodujúcom o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Ani prípadne nesprávna úvaha súdu o tom však nezakladá vadu zmatečnosti podľa § 420 písm. f) CSP. Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval aj Ústavný súd Slovenskej republiky, pričom nedospel k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (viď sp. zn. II. ÚS 465/2017).

40. S poukazom na tieto dôvody dovolací súd konštatuje, že v danom prípade nebola zistená ani existencia dôvodu uvedeného v § 420 písm. f) CSP, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania, ak by dovolanie inak smerovalo voči rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné dovolanie podať. Nakoľko však dovolanie smerovalo voči rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné podať dovolanie, dovolací súd toto dovolanie odmietol podľa ust. § 447 písm. c) CSP.

41. Keďže dovolací súd odmietol dovolanie navrhovateľa ako neprípustné, je neopodstatnený tiež jeho návrh na odklad právoplatnosti napadnutého rozhodnutia podľa § 444 ods. 2 CSP a v súlade s ustálenou praxou dovolacieho súdu nerozhodol o ňom osobitným výrokom (k uvedenému porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 31. marca 2016 sp. zn. 3Cdo/616/2015).

42. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP). O výške náhrady trov konania odporcov rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

43. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.